

Stappenplan regenwaterafkoppeling

versie 2, najaar 2025

Inhoud

Stap 1	Advies aanvragen	3
	Individueel: vraag een Regenwaterambassadeur	
	Informatiebijeenkomst voor buurtinitiatieven	
Stap 2.	Bereken wat er nodig is	3
	Schets de omtrek van jouw kavel op een vel papier	
	Teken je huis op je kavel	
	Teken de regenpijpen	
	Bereken de hoeveelheid regenwater van elk stuk dak	
Stap 3.	Maak een plattegrond van je tuin	6
	Teken de verharding van je tuin op de juiste plek	
	Schets de looproutes en vaste elementen in je tuin	
	Regenton	
Stap 4.	Waar gaat het water naar toe	6
Stap 5.	Hoe gaat het waterdaar naar toe	7
Stap 6.	Maak een boodschappenlijstje	8
Stap 7.	Bedenk of je iets overhoudt en wat je daarmee gaat doen	8
Stap 8.	Maak foto's van de huidige afvoersituatie	9
Stap 9.	Vraag toestemming aan de eigenaar en/of buren	9
Stap 10.	Boodschappen doen	9
Stap 11.	Zorg voor de juiste gereedschappen	9
Stap 12.	Aan de slag	10
	Zaag je regenpijpen door	
	Plaats eventueel je regenton	
	De route van het regenwater	
	Beplanting	
Stap 13.	Klussendienst	11
Stap 14.	Wees een voorbeeld voor anderen	12
Stap 15.	Krijg de kosten terug van de gemeente	12
Stap 16.	Geniet	13
Stap 17.	Word zelf regenwaterambassadeur of kom bij de klussendienst	13
Bijlage 1	Winkels waar je regentonnen en afvoerbuizen kunt kopen	14
Bijlage 2	Handige adressen	15

Stap 1. Advies aanvragen

Wil je zelf regenwaterafvoer afkoppelen, een wadi aanleggen of je dak vergroenen en heb je behoefte aan advies? De Ulebelt kan je helpen. Op twee verschillende manieren:

- 1 voor individuele bewoners: een adviesgesprek van een Regenwaterambassadeur
- 2 voor buurt-initiatieven: een informatieavond bij jullie in de wijk, inclusief ontwerpworkshop voor jullie tuinen

Individueel: vraag een Regenwaterambassadeur

Een regenwaterambassadeur kan bij jou langs komen en advies geven. Hij/zij deelt ervaringen, denkt met je mee en laat zien hoe je het kunt aanpakken.

Aanvragen via

www.ulebelt.nl/afkoppelen

Informatiebijeenkomst voor buurtinitiatieven

Hoe meer bewoners bij jou in de buurt afkoppelen of groene daken aanleggen, hoe beter het resultaat. Daarnaast is het heel fijn om dit samen met buurtgenoten op te pakken. Je kunt elkaar helpen en motiveren. Vele handen maken licht werk. Daarom bieden wij buurtbijeenkomsten op maat. We organiseren samen met jou een buurtbijeenkomst en kijken specifiek naar jullie situatie en mogelijkheden in jullie buurt of wijk. Neem hierover contact op met de Ulebelt.

Aanvragen via

www.ulebelt.nl/afkoppelen

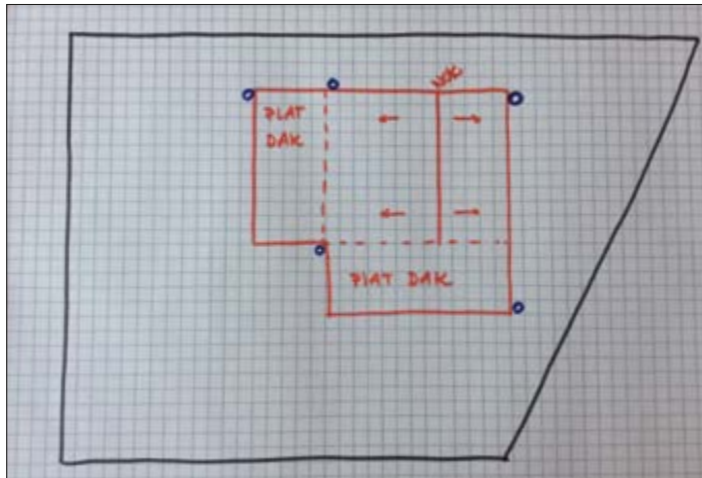
Stap 2. Bereken wat er nodig is

Schets de omtrek van jouw kavel op een vel papier

Het hoeft niet op schaal.

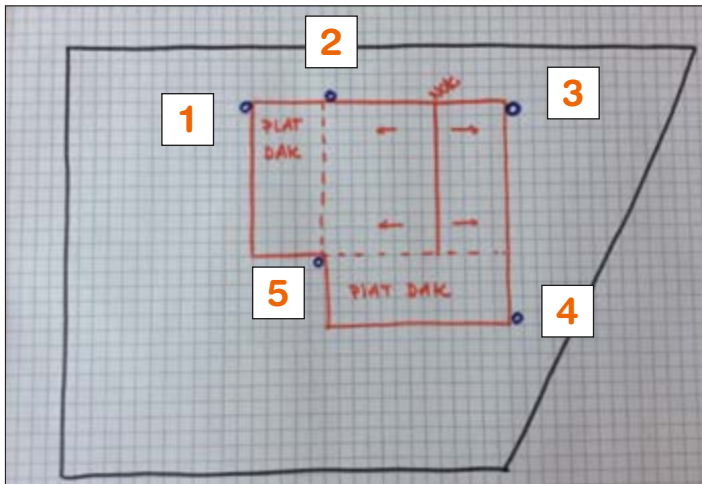
Teken je huis op je kavel

Geef aan waar de nok zich ongeveer bevindt.

Teken de regenpijpen

Geef alle plekken van regenpijpen aan. Misschien moet je even om je huis heen lopen. Het kan ook zijn dat meerdere daken – eventueel van burens – op één regenpijp uitkomen, of dat één dak via verschillende pijpen afwatert

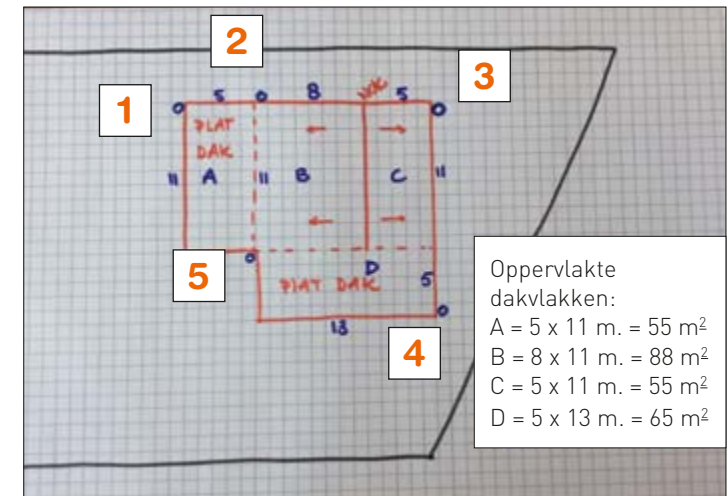
Bereken de hoeveelheid regenwater van elk stuk dak

Bereken per dakvlak de (horizontale) oppervlakte in

vierkante meters. Kijk op de tekeningen van je huis als je die hebt, meet je buitenmuur op, of maak een schatting. Via welke regenpijpen komt het regenwater per dakvlak naar beneden?

Reken op 10 liter per m² dakoppervlak. Dat is een bui van 10 mm, die houden we aan als vuistregel: dat is de hoeveelheid water waarvoor je voorziening moet maken in je tuin, om in aanmerking te komen voor subsidie. Meer mag, maar hoeft niet.

Meerdere pijpen per dak? Dan wordt het regenwater gelijk verdeeld over meerdere pijpen. Meerdere dakvlakken op één pijp? Dan tel je die hoeveelheid bij elkaar op. Je wilt uiteindelijk weten, hoeveel water je uit elke regenpijp kunt verwachten, bij een gemiddelde bui van 10 liter, want daar moet je voorziening op berekend zijn.

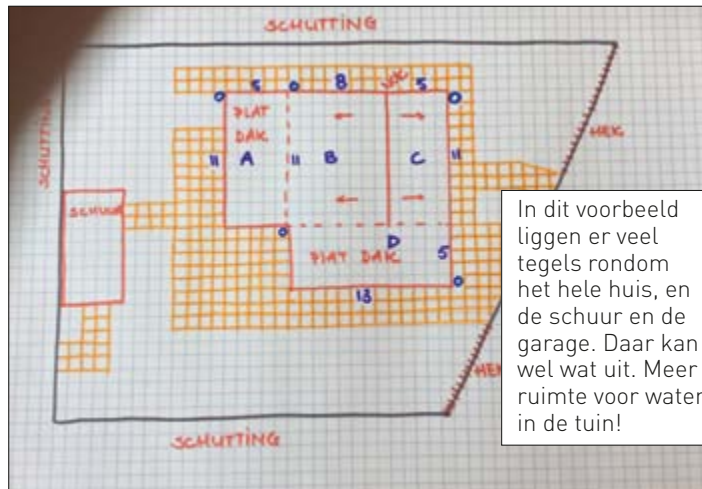

Dakvlak A watert af via pijp 1, 55 m² x 10 liter is **550 liter**.
Dakvlak B watert af via pijpen 2 en 5., 88 m² x 10 liter is **880 liter**.
Gedeeld door 2 pijpen, is **440 liter** per pijp.
Dakvlak C watert af via pijp 3, 55 m² x 10 liter is **550 liter**.
Dakvlak D watert af via pijpen 4 en 5. 65 x 10 liter is **650 liter**.
Gedeeld door 2 pijpen, is **325 liter** per pijp.
Regenpijp 5 krijgt de helft van twee dakvlakken: 325 + 440 liter = **765 liter**.

Stap 3. Maak een plattegrond van je tuin

Teken de verharding van je tuin op de juiste plek

Kijk of de verharding waterdoorlatend is. Als dat niet zo is, biedt dat nog een mogelijkheid om extra regen te bergen in de tuin.

Schets de looproutes en vaste elementen in je tuin

Denk aan: schuur, klinko's, droogmolen, vijver, tuinhek, overkapping, pergola. Daar moet je rekening mee houden voor de laatste stap in je ontwerp.

Regenton

Bedenk bij welke regenpijpen je een regenton wilt plaatsen. Meer informatie over de regenton vind je hier: <https://groei.nl/tuin/tuininrichting/water-in-de-tuin/regenton-vragen-en-antwoorden>

Stap 4. Waar gaat het water naar toe?

- Bedenk waar je het water naar toe wilt brengen. Houd rekening met het aantal liters dat je wilt laten infiltreren:
 - Reken in Deventer en Olst-Wijhe met 10 mm. per m² afgekoppeld dakoppervlak
 - Reken in Raalte met 20 mm. per m² afgekoppeld dakoppervlak

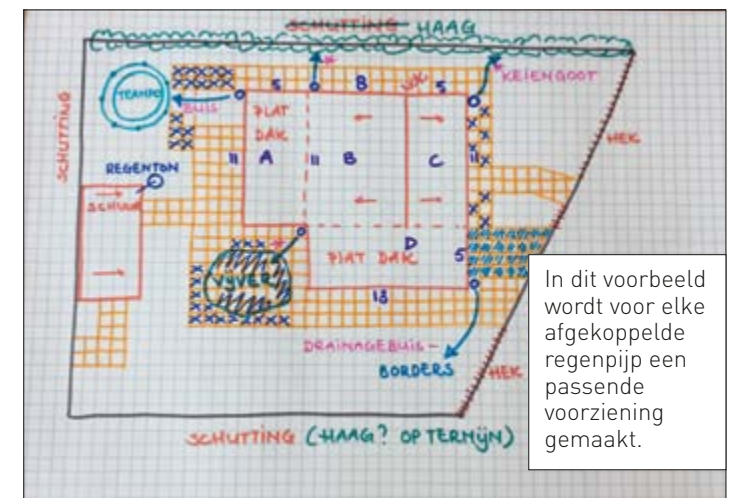
- Water de bodem inbrengen doe je altijd minimaal 2 meter van je huis af!
- Je kunt het water brengen naar:
 - o Een border
 - o Een grote plantenbak met een open onderkant
 - o Een wadi (een verlaging in je tuin die je kunt laten begroeien)
 - o Naar een ondergrondse grindkoffer of krat (voor kleine tuinen, carports en onder terrassen)
 - o Naar een ondergrondse opslag met pompsysteem of een waterzak in je kruipruimte voor toiletspoeling. Kijk op www.mijnwaterfabriek.nl of www.regenwaterexpert.nl

Stap 5. Hoe gaat het water daar naar toe

- Via een goot die bovengrondse en dus zichtbaar is?
- Via een ondergrondse drainage buis?
- Via een ondergrondse dichte buis?

Zie het boekje "Voorbeelden regenwater in de tuin" op www.ulebelt.nl/afkoppelen of vraag je regenwaterambassadeur er naar.

Teken pijpen en gootjes, ondergronds of bovengrondse, van de regenpijpen naar de infiltratieplek(ken).

Stap 6. Maak een boodschappenlijst

- Afsluitdop op dezelfde maat als je regenpijp
- Bocht 90 graden of 2 bochten van 45 graden
- Buis (dicht of doorlatend, met gaatjes) die op de bocht past, of goot

Eventueel:

- Regenton
- Vulautomaat voor regenton aan de regenpijp
- Onderstel voor regenton, zodat de gieter onder de kraan past (dit kan ook met tegels)
- Eventueel: vochtminnende planten

Stap 7. Bedenk of je iets overhoudt en wat je daarmee gaat doen

Denk aan tegels, grond, lengtes van buizen en wat nog meer.

Tegels kun je in je tuin hergebruiken, als stapelmuur, bankje of verhoogde border.

Kijk ook op www.duurzaamdeventer.nl of er misschien een actie is waarbij ze gratis kunnen worden opgehaald.

Ga je een wadi graven en komt daar grond bij vrij? Maak daarmee een hoogteverschil in je tuin, dat levert ook microklimaatjes op, en dat is goed voor de biodiversiteit.

Subsidie

In wijken met een gemengd rioolstelsel geeft de gemeente subsidie voor afkoppeling. Kijk of dat ook voor jouw wijk geldt. De link naar de kaart van jouw gemeente vind je op www.ulebelt.nl/afkoppelen.

Stap 8. Maak foto's van de huidige afvoersituatie

Stap 9. Vraag toestemming aan de eigenaar en/of burens

Krijg jij water op je regenpijp van een dak van de burens en wil je afkoppelen? Dat kan, maar dan moet je schriftelijk akkoord hebben van de eigenaar. Kijk op de website van je gemeente of neem contact op met je gemeente voor een toestemmingsformulier.

Huur je een woning van een woningcorporatie? Neem contact op met de Ulebelt en vraag naar de coördinator regenwaterafkoppeling. Waarschijnlijk kunnen wij de toestemming van de verhuurder voor je regelen.

Stap 10. Boodschappen doen

Na goedkeuring van je subsidieaanvraag koop je de materialen. Zie achterin voor meer informatie over waar je regentonnen en buizen kunt kopen.

Stap 11. Zorg voor de juiste gereedschappen

Denk aan zaag (om regenpijpen door te zagen), spade, een kruiwagen, een hark, werkhandschoenen.

Stap 12. Aan de slag

Zaag je regenpijpen door

Om de regenpijp af te koppelen verwijder je een stuk van de regenpijp, namelijk het stuk vanaf de bodem tot ongeveer 20 cm boven de grond. Vervolgens dek je de bovenkant van de pijp die in de grond ligt, met een afsluitdop af en zet je aan het einde van de ingekorte pijp een bocht.

Plaats eventueel je regenton

Tips:

- deksel op de ton, i.v.m. muggenlarven
- stevige ondergrond, i.v.m. gewicht
- op een verhoging, voor de gieter
- overloop de tuin in: minimaal 2 meter bij de gevel vandaan infiltreren

Zorg voor een goede aansluiting die niet lekt tussen regenpijp en ton.

Als de regenton vol is, moet het overtollige water ook de tuin in. Dat kan op twee manieren: een buis aan de bovenkant van de ton, die de tuin in loopt of een vulautomaat waarbij het overtollige water terugloopt de regenpijp in, en een afkoppeling onderaan de regenpijp.

De route van het regenwater

Je hebt berekend hoe groot de plek waar het regenwater naar toe gaat moet zijn. Zet de route uit in je tuin. Graaf

eventuele planten uit en zet ze opzij. Vanaf de regenpijpen graaf je onder afschot (minimaal 1 cm per meter) een gootje, voor de voorziening om het water vanaf de regenpijp of de regenton naar het laaggelegen infiltratiebed, natte plek of wadi te brengen.

Dat kan op verschillende manieren:

- een open gootje, met bijvoorbeeld dakpannen met de holle kant naar boven;
- een open gootje, met een reep vijverfolie en wat keien erin;
- een drainagebuis, die onderweg ook wat water afgeeft aan je planten;
- Een dichte buis onder de grond die al het water naar de laagte brengt.

Een wadi

Beplanting

Beplanting: kies planten die het niet erg vinden om soms natte voetjes te hebben. In een vijver kun je denken aan lelie, Japans bloedgras, watermunt en (niet woekerende) bamboe. Zie ulebelt.nl/watervriendelijke-tuintips

Stap 13. Klussendienst

Kom je er niet uit? Lukt het je niet zelf? Durf je het niet aan? Geen probleem! Je bent zeker niet de enige. Ga naar www.ulebelt.nl/afkoppelen en geef op het formulier aan dat je gebruik wilt maken van de klussendienst.

Stap 14. Wees een voorbeeld voor anderen

Jouw tuin heeft een voorbeeldfunctie en zal andere mensen hopelijk inspireren om ook te gaan afkoppelen. Er zijn kleine informatiebordjes gemaakt (10 x 10 cm) die je in je tuin kunt zetten op een plek waar langslappende voetgangers het kunnen zien. Ga naar www.ulebelt.nl/afkoppelen en geef op het formulier aan dat je graag een bordje wilt.

Stap 15. Krijg de kosten terug van de gemeente

Op www.ulebelt.nl/afkoppelen vind je de links naar website met het formulier en de voorwaarden van de gemeentes Deventer, Raalte en Olst-Wijhe.

- Doe de subsidieaanvraag binnen 6 maanden na het uitvoeren van de afkoppeling èn in het jaar waarin je de uitvoering hebt gedaan
- Zorg voor foto's van vóór en ná het afkoppelen
- Zorg dat je kunt inloggen met DigiD
- Heb je IBAN bij de hand (deze vind je op je bankpas)
- Je moet het aanvraagformulier in een keer invullen opsturen. Je kunt het formulier niet tussendoor opslaan.
- Kom je er niet uit? Neem contact op met de Ulebelt via het formulier op www.ulebelt.nl/afkoppelen

Stap 16. Geniet

Geniet van alle regenbuien en het kostbare water dat lekker in jouw tuin blijft.

Stap 17. Word zelf regenwater-ambassadeur of kom bij de klussendienst

Heb jij de regenwaterafvoer afgekoppeld van het riool? En wil jij je ervaringen delen met anderen in je dorp of stad en hen inspireren en motiveren om ook maatregelen te nemen? Word dan regenwaterambassadeur en geef bij mensen thuis advies over de regenwaterafkoppeling. Of kom bij de Klussendienst en help mee bij de uitvoering van afkoppelingen (altijd samen met een professional). Meld je aan via het formulier op www.ulebelt.nl/afkoppelen

Stichting de Ulebelt
Maatmansweg 3
7425 NC Deventer
Tel. 0570 65 34 37
www.ulebelt.nl
info@ulebelt.nl

©2025 Stichting de Ulebelt,
centrum voor natuur- en milieueducatie & kinderboerderij

**Kinderboerderij Milieu educatie Thematuinen Vrienden Klimaat
tuinen Boerderijwinkel Cursussen & workshops Schooltuinen
Wijns Buitenlessen Kinderboerderij Dagbesteding Vrijwilligers
Voeding- en gezondheidsprojecten Terras Duurzame projecten
Schooltuinen Natuurlijk spelen Evenementen Dagbesteding**